

BOERENBIODIVERSITEIT BIJ MELKVEEHOUDERS ROYAL A-WARE

Royal A-ware zet zich samen met haar melkveehouders in voor het behoud van biodiversiteit. Aan de hand van een 'menukaart' heeft stagiaire Afke Rijpkema in 2016 in kaart gebracht welke maatregelen A-ware melkveehouders nemen. Uit het onderzoek blijkt dat melkveehouders van Royal A-ware erg gemotiveerd en actief zijn.

Wat is boerenbiodiversiteit?

Boerenbiodiversiteit is al het leven van dieren en planten op en rond het boerenbedrijf. Hierbij komen niet alleen maatregelen voor weidevogels kijken. Ook het zorgen voor een gezonde bodem en landschapselementen zoals bomen en houtwallen dragen bij aan de biodiversiteit.

Welke maatregelen nemen melkveehouders rondom biodiversiteit?

Gemiddeld neemt een A-ware melkveehouder 21 maatregelen voor biodiversiteit. Een aantal maatregelen is vanzelfsprekend voor veel melkveehouders. Denk aan het in- en uitlaten van de boerenzwaluw, het hebben van fruitbomen en het beschermen van nesten op het land. Melkveehouders doen vooral uit eigen motivatie aan biodiversiteit en op een manier die past binnen hun bedrijfsvoering. Specifieke maatregelen zoals een wintervoedselveldje aanleggen voor akkervogels wordt vrijwel door niemand gedaan.

MENUKAART BIODIVERSITEIT

Ecologen van projectbureau Natuurverdubbelers (die tevens hoogleraar biodiversiteit aan de HAS Den Bosch zijn) hebben een menukaart opgesteld in afstemming met de Vogelbescherming Nederland en andere natuurorganisaties. Op deze kaart staan 67 maatregelen die melkveehouders op hun land en erf kunnen nemen rondom biodiversiteit.

Koen Veldman, manager Veehouderijzaken Royal A-ware:

"SAMEN MET ALLE MELKVEEHOUDERS VAN ROYAL A-WARE DOEN WE ONTZETTEND VEEL AAN BIODIVERSITEIT. LEER VAN ELKAAR EN PAS MAATREGELEN TOE DIE PASSEN BIJ JE BEDRIJF. KOESTER EN GENIET VOORAL VAN DE DINGEN DIE JE DOET."

TIP: BEGIN EENVOUDIG EN LEER VAN ELKAAR. DENK BIJ BIODIVERSITEIT EERST AAN DE KLEINE, GEMAKKELIJKE TOEPASSINGEN OP JE MELKVEEBEDRIJF. BIJVOORBEELD HET OPHANGEN VAN NESTKASTEN, HET AFZETTEN VAN FOURAGEGEBIEDEN VOOR AKKERVOGELS EN HET VERSCHRALEN VAN SLOOTRANDEN.

Zorg voor bodem, weidevogels en landschap

Veel melkveehouders (65%) nemen drie of meer maatregelen die goed zijn voor een gezonde, productieve en biodiverse bodem. Het gaat hier bijvoorbeeld om het minimaliseren van de bodemverdichting, een groenbemester na de maisoogst of het inzaaien van klaver. In het noorden van Nederland komen veel weidevogels voor zoals grutto's, tureluurs, Kievieten en scholeksters. De meerderheid van de melkveehouders uit deze regio geeft aan de nesten te beschermen.

Ongeveer een derde van de ondervraagde melkveehouders doet aan verlaat maaien en mozaïekbeheer. Landschapselementen gebruiken melkveehouders vaak als afscheiding van het land. Deze elementen worden bovendien door de omgeving gewaardeerd vanwege de bijdrage aan het cultuurhistorisch landschap. Vrijwel elke melkveehouder heeft een bomenrij (92%) of een haag (69%). Iets minder dan de helft van de melkveehouders heeft knotwilgen of houtwallen.

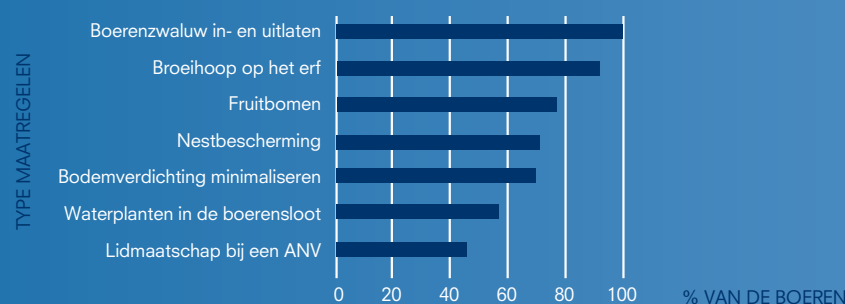
In algemene zin blijkt uit het onderzoek dat hoe intensiever melkveehouders zijn, hoe minder maatregelen in het kader van biodiversiteit worden genomen. Intensieve melkveehouders hebben vaak al hun land nodig voor hun productie en mestverwerking. Echter op deze bedrijven zijn ook mogelijkheden! Zij kunnen bijvoorbeeld kruidenrijk grasland of landschapselementen inzetten.

Samenwerken aan biodiversiteit

Voor de meeste melkveehouders is samenwerken aan biodiversiteit een logische keuze. Direct met een collega, via een samenwerkingsverband tussen boeren zoals de Agrarische Natuurvereniging (ANV) of met een natuurorganisatie. Door samen te werken kunnen krachten worden gebundeld en acties worden ondernomen die effectief zijn voor een bepaald gebied.

Lees verder op pagina 8: Melkveehouder Ina Bakker uit Hollandscheveld vertelt hoe op hun bedrijf wordt gewerkt aan biodiversiteit. >

MEEST VOORKOMENDE MAATREGELLEN PER BEDRIJF TEN BEHOEVE VAN BEHOUDEN OF VERGROTEN BIODIVERSITEIT

PUNTEN VOOR A-WARE DUURZAAM

Melkveehouders die in 2017 de menukaart invullen (of de menukaart actualiseren die in 2016 is ingevuld) krijgen hiervoor 10 punten binnen A-ware Duurzaam. Binnenkort kunnen melkveehouders de menukaart op Z-net invullen of actualiseren.

Ina Bakker heeft net als vele andere melkveehouders ook de menukaart biodiversiteit ingevuld. Zij runt samen met haar man Bert en zoon Johan een melkveebedrijf met 150 melkkoeien en 90 stuks jongvee. Het gezin woont in het Drentse Hollandscheveld en heeft 100 hectare land in beheer. Ina vertelt over de invulling van biodiversiteit bij hun bedrijf en geeft aan wat daar bij komt kijken.

Wat doen jullie aan biodiversiteit?

“We zijn bezig met de overname van kikkerpoelen van de gemeente Hogeveen. Het gaat om een gebied van ongeveer 4 hectare. De poelen zijn bedoeld om de populatie van de poelkikker in stand te houden. Wij kunnen door het onderhouden van de poelen een bijdrage leveren aan de natuur. Een erg leuke uitdaging. Naast de kikkerpoelen hebben we zo’n 15 hectare grasland dat we in het voorjaar niet bemesten. Dit land maaien we begin juni. Het gras gebruiken we voor de droge koeien en jongvee. Hierdoor hebben we naar ons idee gezonder voer voor deze groep koeien. Daarnaast houden we door het verlaat maaien de populatie weidevogels in stand. Zo hebben deze vogels broed- en schuilgelegenheid.”

Waarom besteden jullie aandacht aan biodiversiteit?

“Onze drijfveer achter biodiversiteit is vooral eigen motivatie en interesse. Voor de kikkerpoelen zoeken we nog een subsidiepotje. Het verlaat maaien is op eigen initiatief. Wij krijgen hiervoor geen subsidie en vragen hiervoor ook geen subsidie aan. De reden hiervoor is dat we niet gebonden willen zijn aan regels en controles. We doen wat in ons vermogen ligt aan biodiversiteit. Onze focus ligt op de financiële gezondheid en productie van ons bedrijf.”

Zijn er nog maatregelen die jullie willen oppakken?

“We denken er over om in de toekomst bloemrijke mengsels in te zaaien op met grond bedekte kuilbulten. In plaats van onkruid bloeit er dan een éénjarig bloemenmengsel dat gemakkelijk te verwijderen is en de biodiversiteit ten goede komt. Dit zorgt bovendien voor een prachtig, fleurig landschap waar iedereen in de omgeving van kan genieten. En wij zelf ook!”

